

Het logopedisch patiëntendossier: patiëntenrechten

Recht op inzage / afschrift / toevoegen en recht op vernietiging?

Deze vraag is onderdeel van een groter geheel; namelijk dossiervoering in het algemeen. Er zijn verschillende wettelijke regelingen van toepassing op deze vraag; de Wet op de geneeskundige behandelovereenkomst (WGBO) en de Algemene Verordening Gegevensbescherming

Recht op inzage:

In de WGBO (artikel 7:456 Burgerlijk Wetboek) staat: *De hulpverlener verstrekt aan de patiënt desgevraagd zo spoedig mogelijk de bescheiden, bedoeld in artikel 7:454 (dit artikel gaat over het verplichte dossier dat de hulpverlener volgens de wet moet inrichten) De verstrekking blijft achterwege voor zover dit noodzakelijk is in het belang van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van een ander. De hulpverlener mag voor de verstrekking van het afschrift een redelijke vergoeding in rekening brengen.*

De betekenis van dit artikel is dat de patiënt het recht heeft kennis te nemen van stukken, die de gegevens bevatten van de patiënt, waarover de logopedist beschikt. Het recht van de patiënt op kennisneming van deze gegevens heeft een fundamenteel karakter: indien de patiënt dit recht in volle omvang wenst uit te oefenen is er voor een uitzondering geen plaats. (MvT, Kamerstukken II, 21561, nr. 3, p. 3)

Tip: indien een patiënt gebruik wil maken van zijn recht op inzage kan men de patiënt adviseren om tijdens het lezen ervan de logopedist erbij te laten blijven. Op die manier kunnen er geen interpretatiefouten gemaakt worden door de patiënt, omdat eventuele vragen over het dossier direct door de logopedist beantwoord kunnen worden.

Er bestaat echter wel een beperking in het inzagerecht zoals te lezen is in het tweede deel van het artikel; bescherming van de persoonlijke levenssfeer van een ander. De logopedist mag het verzoek van de patiënt alleen naast zich neerleggen als de privacy van een ander dan de patiënt erdoor zou worden geschaad. Inzagerecht in zijn geheel kan niet geweigerd worden. Dat betekent dat de patiënt wel altijd inzage krijgt maar dat die delen die schadelijk zijn voor de privacy van een ander 'onzichtbaar' gemaakt moeten worden.

Recht op afschrift:

Voor het verstrekken van een afschrift van het medisch dossier of van gegevens daaruit mag een hulpverlener geen vergoeding vragen. Onder de AVG mogen geen kosten voor het opvragen van een afschrift van het dossier worden gevraagd.

De hoofdregel is dat het kosteloos dient te geschieden, tenzij sprake is van een situatie als bedoeld in artikel 12 lid 5 AVG of artikel 15 lid 3 AVG.

Volgens de AVG mag geen kosten voor het opvragen van een afschrift van het dossier worden gevraagd. Maar, als het verzoek van de betrokkene kennelijk ongegrond of buitensporig is, met name vanwege het repeterend karakter, mag de verwerkingsverantwoordelijke wel een redelijke vergoeding vragen of weigeren om aan het verzoek gevolg te geven (artikel 12 lid 5 AVG).

In artikel 15 lid 3 AVG staat dat als de betrokkene om bijkomende kopieën verzoekt op basis van de administratieve kosten een redelijke vergoeding kan aanrekenen. Dat betreft dus ook een uitzondering om eventueel kosten in rekening te brengen.

Alleen in één van deze gevallen mag een redelijke vergoeding voor het afschrift worden gevraagd. Wat redelijk een redelijke vergoeding is, is nog niet vastgelegd. Ook de Autoriteit Persoonsgegevens heeft hier nog geen formeel standpunt over ingenomen. Vooral nog kunt u bijvoorbeeld denken aan kosten van een CD of DVD, de portokosten of een redelijke vergoeding per gekopieerde pagina. Het

wordt aangeraden om hierover vooraf duidelijk te zijn, bijvoorbeeld in de privacyverklaring op uw website.

Recht van toevoegen:

- * Uit de WGBO volgt dat de logopedist verplicht is om een verklaring met betrekking tot de in het dossier opgenomen bescheiden in het dossier op te nemen (artikel 7:454 lid 2 Burgerlijk Wetboek). Die verklaring kan een zienswijze van een patiënt over een aangelegenheid bevatten die een andere is dan van de betrokken logopedist. De logopedist is verplicht om het verzoek van de patiënt in te willigen. (MvT, Kamerstukken II, 21561, nr. 3, p. 36) Betwijfelt de patiënt of de verklaring inderdaad is opgenomen, dan kan hij om inzage vragen. (artikel 7:456 Burgerlijk Wetboek en artikel 35 lid 1 Wbp).

Gedacht kan bijvoorbeeld worden aan een ouder die het niet eens is met een logopedisch verslag en dit vermeld wil hebben in het dossier.

Recht op verzoek tot vernietiging:

De WGBO, artikel 7:455 lid 1 Burgerlijk Wetboek: De hulpverlener vernietigt de door hem bewaarde bescheiden, bedoeld in artikel 7:454, binnen drie maanden na een daartoe strekkend verzoek van de patiënt. Artikel 7:455 lid 2: Lid 1 geldt niet voor zover het verzoek bescheiden betreft waarvan redelijkerwijs aanneembaar is dat bewaring van aanmerkelijk belang is voor een ander dan de patiënt, alsmede voor zover het bepaalde bij of krachtens de wet zich tegen vernietiging verzet.

Uit dit artikel blijkt dat indien de patiënt de vernietiging wenst van het op hem betrekking hebbende dossier, of een deel daarvan, dat in beginsel dient te geschieden. Ook wanneer de bewaartermijn van vijftien jaar nog niet is verstreken. Aan dit verzoek moet de logopedist binnen 3 maanden voldoen. Het is aan te raden om de patiënt dit verzoek schriftelijk te laten doen en dit verzoek te bewaren. Goed hulpverlenerschap kan met zich meebrengen dat indien daartoe zwaarwegende redenen zijn het verzoek tot vernietiging van (een deel van) het dossier niet wordt ingewilligd. Het is van belang dit met de patiënt te bespreken en eventuele bezwaren van de patiënt opnieuw te wegen. Noteer uw af- en overwegingen altijd in het dossier.

Het verzoek geldt alleen voor het dossier zoals dat is beschreven artikel 7:454 Burgerlijk Wetboek. (Zie ook document: [het logopedisch patiëntendossier: Welke gegevens mogen/moeten er wel of niet in?](#)) Persoonlijke werkaantekeningen, fiscale- en financiële gegevens vallen hier niet onder. De logopedist moet in staat zijn om bij een eventuele controle de fiscus of zorgverzekeraar deze gegevens te vertrekken.

In het tweede lid van artikel 7:454 Burgerlijk Wetboek staat een aantal uitzonderingen genoemd. Wanneer kan een logopedist een dergelijk verzoek tot vernietiging naast zich neerleggen? Als eerste uitzondering wordt genoemd: als redelijkerwijs aanneemelijk is dat verdere bewaring van aanmerkelijk belang kan zijn voor een ander dan de patiënt.

Men kan dan denken aan de logopedist zelf (of iemand die voor hem waarneemt of in loondienst is), in geval de patiënt een gerechtelijke procedure tegen deze persoon heeft aangespannen. Of men kan denken aan een nakomeling van de patiënt in geval deze een erfelijke ziekte heeft.

De tweede uitzondering gaat op indien vernietiging zich tegen een wettelijk voorschrift verzet.

Logopedisten zullen hier zelden mee te maken hebben. Een voorbeeld bij artsen is een weigering in een situatie van kindermishandeling. Dan geldt de KNMG meldingscode; een bewaartermijn tot het 34ste levensjaar. Bij een verzoek tot vernietiging kan de arts dit naast zich neerleggen.

Ook de AVG kent het recht om een verzoek tot wijziging van persoonsgegevens of vernietiging in te dienen (hoofdstuk 3 AVG). In dit artikel staat dat patiënten kunnen verzoeken om gegevens te

verbeteren, aan te vullen, af te schermen of te verwijderen indien deze feitelijk onjuist zijn, voor het doel of de doeleinden van de verwerking onvolledig of niet ter zake dienend zijn dan wel anderszins in strijd met een wettelijk voorschrift worden verwerkt. De logopedist moet de verzoeker binnen 4 weken na de ontvangst van het verzoek schriftelijk berichten of dan wel in hoeverre zij daaraan voldoet. Een weigering moet met redenen omkleed zijn. De regeling van de WGBO en de AVG gelden afzonderlijk van elkaar, waarbij in geval van strijdigheid de AVG (Europese verordening) prevaleert boven de WGBO (nationale wetgeving).

Tot slot:

De logopedist dient er dus rekening mee te houden dat er bij een verzoek om inzage, afschrift of vernietiging altijd een schriftelijk antwoord gegeven moet worden, met redenen omkleed, of er aan het verzoek wordt voldaan of niet. Meer in het algemeen zal de logopedist zich bewust moeten zijn van deze rechten van de patiënt en zijn werkzaamheden zo moeten inrichten dat de patiënt in staat wordt gesteld deze rechten te kunnen uitoefenen.